



Revätjää

Lahden Ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Taideteollisuuden koulutusohjelma
Koru- ja esinemuotoilu
Kati Vainikainen: Kevätjää
Opinnäytetyö, Kevät 2008

Tiivistelmä - Abstract

Vaikka koruja tuotetaan paljon, on markkinoilla vähän tarjontaa vaihtoehtoisille korumalleille. Korujen paikat ja sijoitustavat keholle ovat muotoutuneet tavoiksi, joista harva poikkeaa. Jos haluaa tuotteen, jonka käyttämisessä voi hyödyntää omaa mielikuvitustaan ja muokata sitä ulkonäöltään eri vaatteisiin sopivaksi, päätyy ihminen usein ostamaan asusteita tai pukukoruja.

” Kevätjää ” käsittelee korua asusteenomaisena objektina, mielikuvitusta ruokkivana tuotteena. Korun suunnittelussa on hyödynnetty naisvartalon muotoa, pohjana käytetty maalausten ja valokuvien tutkimista. Korusta muodostui muunneltava, moneen eri pukuun ja tilanteeseen mukautuva koruobjekti, jonka voi vaihtoehtoisesti kiinnittää joko vaatteeseen tai suoraan iholle. Näin samaa tuotetta voi kantaa monella eri tavalla ja koru muodostaa keholle veistosmaisen, mukautuvan elementin.

Even though jewelry are widely manufactured, there are quite a few alternatives to choose from. The manners how jewelry are worn on the body, as well as locations, have become accustomed to people. If a product is wanted for which own adjustments can be made regarding usability and appearance according to person's own imagination, person usually goes for accessories or costume jewelry.

”Kevätjää” considers jewelry as an object, which resembles an accessory, a product which feeds one's imagination. The form of a female body was utilized in the design of this jewelry, based on the investigation of paintings and photography. In this way, the jewelry became a transformable object, suitable for many different clothes and occasions, an object which can be attached directly to the clothing or alternatively on the skin. Therefore the same product can be worn in many different ways and the jewelry forms a sculptural and adjustable element on the body.

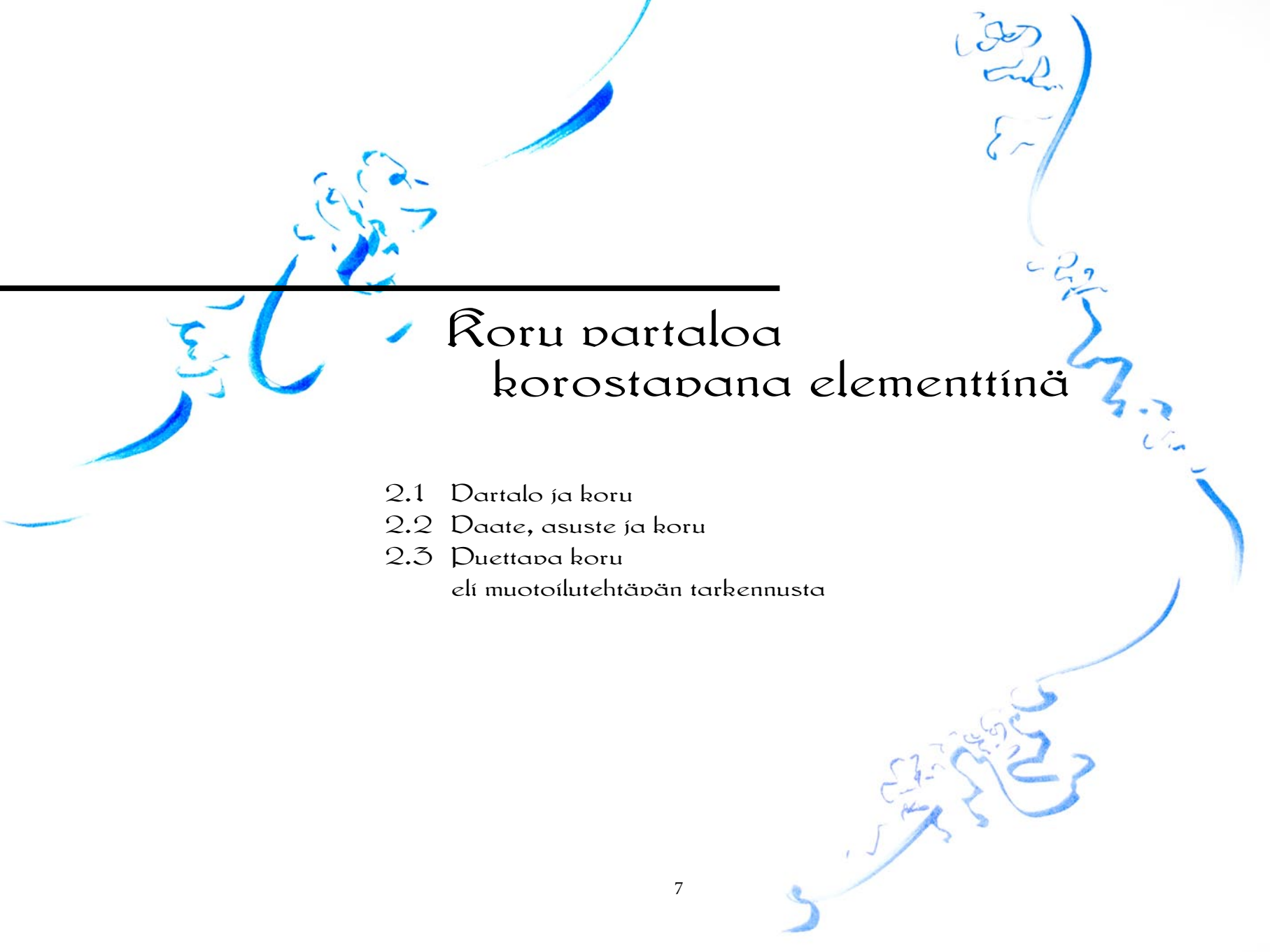
1	Johdanto	6
2	Koru partaloa korostavana elementtinä	7
	2.1 Partalo ja koru	8
	2.2 Vaate, asuste ja koru	9
	2.3 Puettava koru eli muotoilutehtävän tarkennusta	12
3	Kirjojen parissa	13
	3.1 Distinttiä korujen kautta	14
	3.2 Visuaalista innoitusta: Rudolf Rönne ja Lumikuningatar	16
	3.3 Kaunis nainen ja kauneuden olemus	18
	3.4 Rohderyhmän pohdintaa	21
	3.5 Miksi vaate puetaan ja koru laitetaan kaulaan tai ranteeseen?	22
	3.6 Partalokoruja markkinoilla	23
4	Muotoa etsimässä	25
	4.1 Lumen ja jään keskellä	26
	4.2 Korusta pukineeksi	29
5	Teknisen toteutuksen niksit	32
6	Kevätjää	36
7	Peilin edessä	42
	Lähteet Kirjalliset ja opinnäytetyöt	43
	Ruvaliset	44

1 Johdanto

”Kevätjää” syntyi puettavan korun olemuksen pohdinnasta. Korun, vaatteen ja asusteen rajat ovat hämärtyneet, mutta silti ihmisillä on olemassa näistä tuotteista omat mielikuvansa, joiden mukaan kategorisoidaan eri tuoteryhmät. Tutkimalla tätä mielikuvien aluetta, sekä aihetta sivuavia edellisvuosien opinnäytetöitä, syntyi ajatus tuotteesta näiden mielikuvien välimaastossa. Tuote voisi olla muunneltava, puettava koru, jonka käyttötapaa voi vaihdella tilanteen ja asun mukaan. Tällä tavalla korua voisi käyttää myös eri vartalonosien korostajana, huomion kerääjänä ja hyödyntää ihmisvartaloa korun jalustana.

Tuotteesta muotoutui juhla-koru skandinaaviselle naiselle. Suunnittelussa on hyödynnetty mielikuvia asusteista ja tanssipuvuista. Visuaalisia vaikutteita on kerätty valokuvaamalla, piirtämällä, tutkimalla kuvia ja henkilöimällä koru yhteen kantajaan. Lopullinen tuote on valmistettu pääosin hopeasta, mutta mekanismien ja kiinnitysten toteutuksessa on hyödynnetty muita materiaaleja käyttötärpeen mukaan.

Valmis tuote on mielikuvitusta ruokkiva koruobjekti, jolla houkutellaan asiakasta pukeutumaan ennakkoluulottomasti ja rohkeasti. Koru on laskeutuva, asusteenomainen, sekä käytössä vartaloon ja vartalon liikkeisiin mukautuva. Vaikka koru on tehty uniikkina, olisi sen sarjavalmistaisuus helppo toteuttaa.

The slide features a white background with decorative blue ink-like swirls and a horizontal black line. The swirls are positioned in the top-left, top-right, and bottom-right corners, framing the central text. A solid black horizontal line spans the width of the slide, positioned above the main title.

Koru vartaloa korostavana elementtinä

- 2.1 Vartalo ja koru
- 2.2 Aatte, asuste ja koru
- 2.3 Puettava koru
eli muotoilutehtävän tarkennusta

2.1 Dartalo ja koru



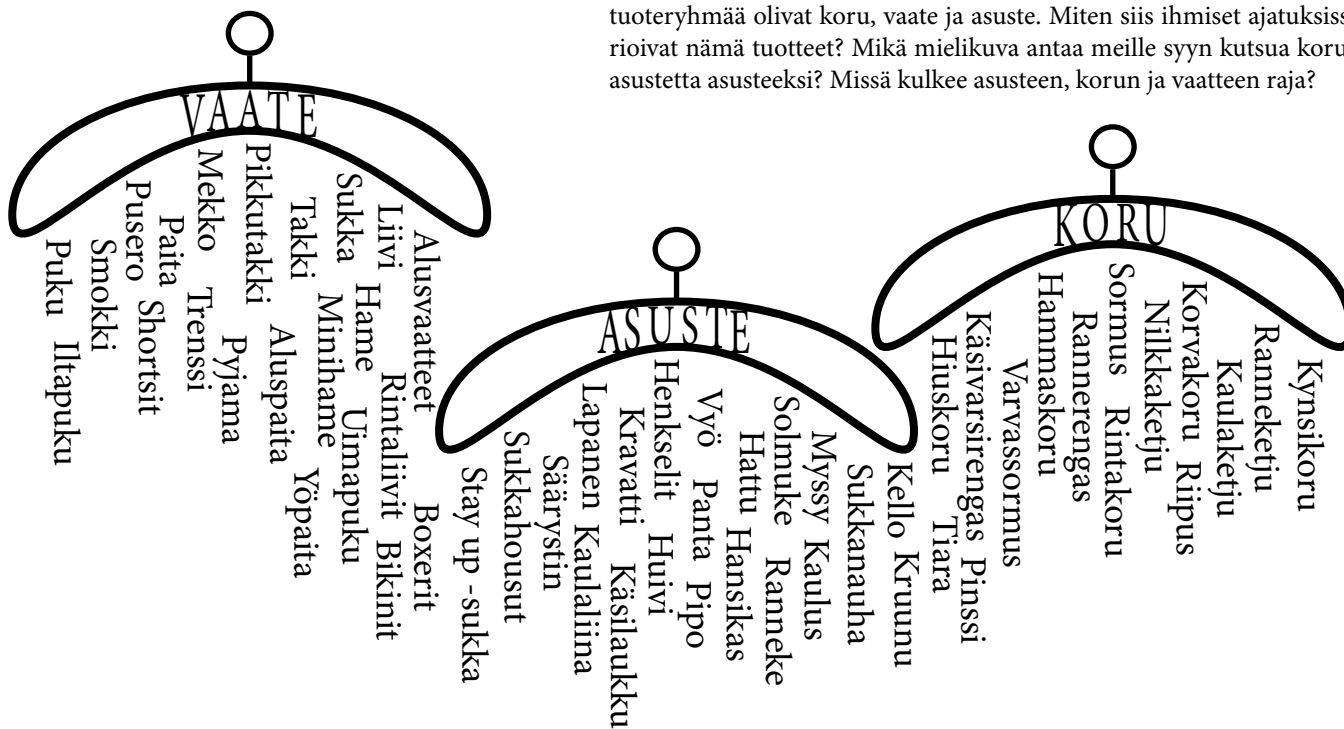
Ihmisen taipumus koristella vartaloaan ja ilmaista sillä persoonaansa sekä viestiä muille ihmisille itsestään on aina kiehtonut mieltäni. Korulla on suuri merkitys vartalon koristeena ja tapa, jolla koru korostaa kantajaansa, on paljon suurempi kuin esimerkiksi vaatteella. Korun tunnearvo on aina ihmisille suurempi kuin vaatteen tai muun esineen. Koru on toisinaan monilla sukupolvilla kiertänyt perintöesine, johon tallentuu myös perheen historiaa.

Korut voivat olla hyvin erilaisia sijoituspaikkaa, materiaalia ja muotoa miettien. Hiuskorut, nilkkakorut, käsivarsikorut; itse päädyn usein ostamaan tuotteita, joiden käyttöalue ei ole se aivan tavallisin. Kaipaankoruuissa monipuolisuutta, vaihtelevuutta ja mahdollisuutta oman mielikuvituksen hyödyntämiseen korun käytössä.

Näin ollen tiesin päättötyötä miettiessäni, ettei suunnittelemani tuote tule olemaan sormus, riipus tai rannekoru. Tällä viimeisellä koulutyöllä voisin tutkia omaa mielikuvaani korun olemuksesta hyödyntäen ihmisvartaloa korun kantajana. Alkuperäisenä ajatuksena oli siis suunnitella puettavanomainen koru tai koruobjekti. Tahdoin saada korun kiinni kehoon niin, että sen paikka ei olisi kaikista tavanomaisin ja että se korostaisi visuaalisesti kantajansa kehoa. Toisaalta ajatus voisi toimia myös toisinpäin, keho voisi korostaa korua. Tahdoin myös tutkia, miten olisi mahdollista rakentaa tuote, jossa käyttäjällä voisi olla suuri vaikutus tuotteen pukemiseen tai kantamiseen. Kun tuote olisi muunneltavissa, olisi eri vartalonkohtien korostaminen sen avulla tehokkaampaa, sekä asiakas voisi itse vaikuttaa tuotteen ulkonäköön ja muokata sen sopivaksi erilaisten pukujen ja asujen kanssa.

2.2 Daate, asuste ja koru

Koska tarkoituksena oli tehdä puettava koru, pureuduin puettavuuden käsitteeseen ja mielikuvaan. Näin ollen listasin asioita ja mielikuvia kolmen eri tuoteryhmän välillä ja päätin lähteä liikkeelle näiden mielikuvien pohjalta. Nämä kolme tuoteryhmää olivat koru, vaate ja asuste. Miten siis ihmiset ajatuksissaan kategorioivat nämä tuotteet? Mikä mielikuva antaa meille syyn kutsua korua koruksi ja asustetta asusteeksi? Missä kulkee asusteen, korun ja vaatteen raja?





Ratkaiseviksi eroiksi muodostuivat koko, materiaali, funktio ja paikka. Koru on yleensä pieni, esteettinen tai viestinnällisen funktion omaava metalliesine, joka on kova, jäykkä ja peittää vain pienen osan kehoa. Vaate on käytännöllisen funktion omaava, pehmeä, elastinen, pinta-alaltaan ja peittävyydeltään suuri kappale. Asusteet omaavat koristeellisen funktion, ne voivat olla pienempiä tai suurempia, mutta peittävät kehoa enemmän kuin koru ja vähemmän kuin vaate. On myös tuotteita, jotka liikkuvat kahden eri kategorian välillä. Esimerkiksi tavalliset sukat mielletään vaatteeksi, kun naisten stay up –sukat ja vastaavat koristeellisemmat tuotteet asusteiksi. Tämä raja siis saattaa välillä olla hyvin häilyvä.

Listatessani työn alkuvaiheissa asioita, joista hakea visuaalista maailmaa ja vaikutteita, kahtena vaikuttavana ryhmänä olivat asusteet ja tanssipuvut. Asusteita käytetään paljon luovemmin kuin vaatteita tai koruja. Niitä kannetaan eri puolilla kehoa ja hyvin kattavasti koko kehon alueella. Asusteiden yksi käyttötarkoitus on korostaa tiettyjä kehonkohtia, vaikkei tuotteella olisikaan mitään suurta käytännön tarvetta. Teatteri- ja tanssipuvut liikkuvat ja elävät ihmisen mukana, korostavat liikkuvaa ihmistä ja valtaavat tilaa ympäriltään korostaen kantajansa olemusta. Asusteissa ja tanssipuvuissa pukeutumisen luovuus pääsee irralleen ja vaikka toki mukana on myös käytännöllisyysnäkökulma, keskittyvät tuotteet enemmän visuaaliseen vaikuttavuuteen ja kantajansa korostamiseen.

Pieni. Yksittäisten kohtien korostamista pikemmin kuin kehon peittämistä.

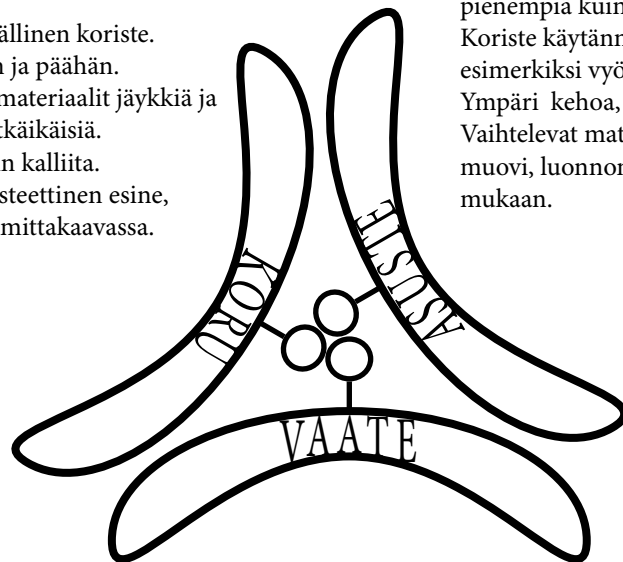
Kehon viestinnällinen koriste.

Keskittyy käsiin ja päähän.

Metallit, kivet; materiaalit jäykkiä ja kovia, mutta pitkäikäisiä.

Materiaalit usein kalliita.

Pääasiallisesti esteettinen esine, mutta pienessä mittakaavassa.



Eri kokoluokkia, suurempia kuin korut, pienempiä kuin vaatteet.

Koriste käytännöllisyysnäkökulmalla, esimerkiksi vyö.

Ympäri kehoa, käytännöllisyys + koriste.

Vaihtelevat materiaalit: Tekstiilit, metallit, muovi, luonnonmateriaalit, käyttötarpeen mukaan.



Suuria pinta-aloja, peittävyyttä.

Lämmittää, peittää, suojaa.

Tekstiilit, langat, nahka; pehmeitä, mukautuvia, laskeutuvia materiaaleja.

Käyttömukavuus ja tuotteen mukautuminen kehon muotoihin päävaatimuksena.

Käyttöikä lyhyt verrattuna asusteisiin ja koruihin.

2.3 Puettava koru

eli muotoilutehtävän tarkennusta

Lähdekirjallisuutta ja aineistoa selatessani huomasin edellisinä vuosina syntyneen opinnäytetöitä, jotka sivusivat aihettani. Tiina Armisen ”Korupuku” herätti ajatuksia omaan työhöni ja tekemiini liittyen. Johanna Stenvallin työssä ”Vahva olkapää ja lyyrinen takapuoli – kaksi korua suomalaisen naisen vartalolle” taasen oli käsitelty vartaloteemaa eri näkökulmasta. Luin läpi kyseiset työt ja pohdin omaa näkökulmaani. ”Korupuvussa” idea korusta kiinteänä objektina ja tuotteen käyttö ainoastaan yhden vaateen kanssa askarrutti mieltäni. Varsinkin jos tuote on arvokkaampi, tahtoo asiakas sen olevan käytössä pitkäikäinen. Oman ongelmansa tuo vartalon muoto, joka ei välttämättä ole aina sama. Paino voi nousta ja laskea, korun pitäisi silti istua ylle. Tästä pohdinnasta muotoilutehtävän ja ongelman rajaus alkoi hahmottua. Tavoitteena on tehdä puettava koru; monipuolinen, muunneltava, elastinen ja käytettävissä erilaisten pukujen kanssa. Vaikka prototyyppi olisikin uniikki, tahdoin myös saada tuotteesta sellaisen, että se on sarjoitettavissa pientuotantoon. Lopullisen tuotteen tahdon viestivän asiakkaalle, että korulla saa leikkiä. Korun pukemisessa saa käyttää mielikuvitustaan ja koru saa näkyä.

Miten tätä lähdän käytännössä toteuttamaan? Käytännöllisyysnäkökulman huomioon ottaen korusta tulee enemmän asustemainen kuin vaatemainen objekti. Tarkoituksena olisi luoda tilaltaan (koru ja sen valtaama tila keholla ja ihmisen ympärillä) laajempi puettavanomainen koruobjekti. Tuotteen täytyy kuitenkin olla käytössä mukava, antaa myöten kehon liikkeelle ja mukautua vartalon kaarteisiin. Koon ja tyylin vuoksi korun arkikäyttö olisi hieman hankalaa, joten korusta muodostuu väkisinkin juhla-koru. Haluaisin myös asiakkaan voivan itse vaikuttaa korun ulkonäköön ja muokata sitä juhlapukuunsa sopivaksi.

Tuotetta miettiessäni huomasin tekeväni korua naiselle. Jotenkin tämä tuntui luontevimmalta. Kenties tässä pätee lausahdus, että oikeastaan me teemme koruja itsellemme. Käytännössä hän se tarkoittaa sitä, että jos itse olen tyytyväinen tuotteeseen ja koen sen onnistuneeksi, silloin todennäköisesti joku muukin pitää siitä. Ja hyvän tuotteen taakse tarvitaan suunnittelija, joka koee tuotteen omakseen. Suunnittelijan täytyy itse olla ensimmäinen tyytyväinen käyttäjä ja todeta tuote toimivaksi.



Kirjojen parissa

- 3.1 Diestintää korujen kautta
 - 3.2 Disuaalista innoitusta: Rudolf Roibu
ja Lumikuningatar
 - 3.3 Kaunis nainen ja kauneuden olemus
 - 3.4 Rohderyhmän pohdintaa
 - 3.5 Miksi vaate puetaan ja koru
laitetaan kaulaan tai ranteeseen?
 - 3.6 Dortalokoruja markkinoilla
-

3.1 Diestintää korujen kautta



Kehon koristelun historia on yhtä vanha kuin ihmisenkin. *"Itsensä koristeleminen ja muuntelu on yksi ihmisen kaikkein syvimmistä tarpeista. Sellaisetkin kulttuurit, jotka eivät tunne edes vaatteita, tuntevat kyllä helmet ja kasvojen maalausten."* (Utrio, Bella Donna, 2001. s.78). Koruhan on vartalon koriste ja sen funktio on hyvin erilainen kuin vaateen tai asusteen. Kaikista asioista, mitä ihminen keholleen laittaa, on koru henkilökohtaisin ja omaa suurimman henkisen voiman.

Tarkastelemalla kehon koristelukulttuuria tämän ilmiön suuremman merkityksen huomaa hyvin. Tatuoinnit, kehon arpikoristelu, amuletit, lävistyks; kaikki ovat hyvin henkilökohtaisia ja kantajalleen merkityksellisiä. Koristelun takana on olemassa tietty henkinen ja sosiaalinen pohja. Korut ja vartalon koristeet ovatkin se kanava, millä sanattomasti viestimme muille ihmisille eniten. Viestit ovat hyvin erilaisia liittyen sosiaaliseen asemaan, ikään, kulttuuriin ja elämäntilanteeseen. Vastaan kävelevän ihmisen persoonasta voi päätellä eniten katsomalla hänen korujaan. *"Nykyihminen uskottelee itselleen ostavansa korun ainoastaan sen ulkonäön, muotoilun tai kalliin metallin vuoksi, mutta koruihin sisältyy paljon alkukantaisia latauksia, joita tuskin tulemme huomanneeksi."* (Selin, Kiinalaiset Jalat, 1997. s 36). Luultavaa on, että alun perin korun merkitys on ollut animistinen ja shamanistinen ja siinä tarkoituksessa niitä käytetään vieläkin paljon. Idea rippiristien ja horoskooppiamulettien kantamiseen ja kuljettamiseen mukana on jossakin syvällä alitajunnassa. Uskotaan että korulla on voimaa suojella ja sen kantaja saa voimia tästä pienestä esineestä.

Toinen tyypillinen lataus, joka koruun liittyy, on statuksen kertominen. Korut ovat olleet ja ovat vieläkin monelle sosiaalisen aseman viesti, jolla kerrotaan kaikille ympärillä olijoille korua kantavan ihmisen asema sosiaalisessa hierarkiassa. Tähän tarkoitukseen nousivat korukäyttöön aikanaan jalometallit ja harvinaiset kivet vaikean saatavuutensa ja kalliin hintansa takia. Jo se, että ihmisellä oli varaa hankkia koruja näistä materiaaleista, oli osoitus korkeasta asemasta.

Jalometallien ja kivien hinnat ovat tulleet halvemmaksi ja siten niistä tehty tuotteet saavutettavaksi monille. Koru, joka on tehty jalometalleista ja jalokivistä ei enää ole merkki korkeammasta asemasta, kun näitä koruja on melkein kaikilla. Tälle kentälle ovat nykypäivänä astuneet muotoilijat ja suunnittelijat. Sen sijaan, että ihminen kertoisi sosiaalisesta asemastaan pelkällä materiaalin arvolla, kertoo hän sen korun designilla, mielellään tunnistettavalla sellaisella. Designin hinta tiedetään korkeaksi ja täten designkorua kantavan ihmisen siis täytyy olla varakas ja sosiaalisen hierarkian huipulla. Lisäksi designilla on uutuusarvo, joka myös lisää tuotteiden arvoa ja siten kantajan statusta. Voisimmeko siis väittää designtuotteiden ja varsinkin designkorujen käyttäjien ostavan tuotteita oman asemansa näyttämiseksi? Jos ihminen haluaa tuotteen, joka on vain kaunis, mikä tahansa teollisen tuotannon koru kelpaa hänelle. Näin ollen olisi aiheellista väittää, ettei designkorun kantajakaan osta korua, vaan hän ostaa imagon. Hän ostaa statuksen ja sosiaalisen aseman.



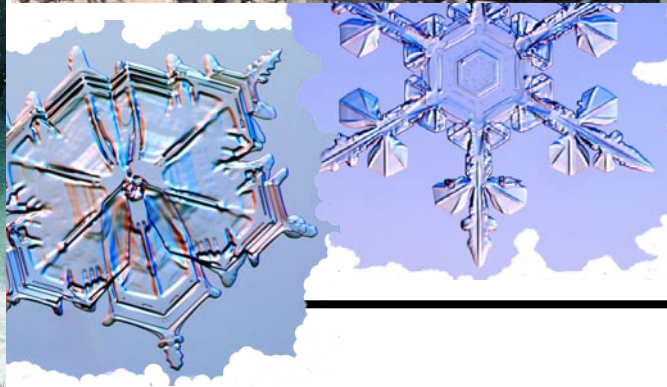
3.2 Visuaalista innoitusta: Rudolf Koivu ja Lumikuningatar

Ensimmäisen seminaarin jälkeen pohdin työni personoimista. Kuitenkin ajatus muusikosta, taiteilijasta tai poliitikosta korun ”tilaajana” tuntui vieraalta. Tahdoin kuitenkin pitää työssä tietyn vapauden, vallattomuuden ja henkisen tilan itselläni. Niinpä aloin miettimään personointia uudelta kannalta ja aloin pohtia, voisiko henkilö olla joku muu yleisesti tunnettu persoona. Näin löytyi Lumikuningatar. Suurimpana vaikuttajana Lumikuningattaren valintaan työn persoonaksi oli yllättävä törmääminen Rudolf Koivun kuvituksiin. Kuva Lumikuningattaresta ajamassa reellään talviyössä (Rudolf Koivun satuja ja tarinoita, 1992. s.183) sai heti mielikuvituksen liikkeelle. Miksi en siis tekisi korua hänelle?

Lumikuningatar on hahmona visuaalisesti hyvin vaikuttava, kaunis, kohtalokas ja voimakas. Hän on inspiroinut monia taiteilijoita ympäri maailman, tuoreimpana esimerkkinä filmatisointi Narnian tarinoista (*The Lion, the Witch and the Wardrobe*, Walt Disney Company, Buena Vista Pictures 2005). Lisäksi jokainen suunnittelija joutuu ammentamaan pohjaa omasta kulttuurikasvatuksestaan ja oman alueensa kulttuuripiiristä ja tähänkin Lumikuningatar sopii hyvin. Hahmo itse on Skandinaviassa tunnettu, sekä imagon tuomat mielikuvat lumen ja jään estetiikasta tuttuja. Myös aiemmin pohtimani ajatus korun viestistä sosiaalisen aseman osoittajana linkittyy hahmoon. Jos designkoru on sosiaalisen statuksen merkki, voisi hahmo jolle sen tekee, olla myös suoraan sosiaalisen hierarkian huipulla.



Persoonaa valitessa mietin hyödyntäväni ainoastaan Lumikuningattaren imagoa. Tähän syynä se, että monissa satua koskevissa kirjoituksissa ja myöhemmissä hahmoissa, jotka jäljittelevät Lumikuningatarta, on hahmosta tehty paha. Itse satua lukiessani ja kuunnellessani en ole ikinä pitänyt Lumikuningatarta pahana hahmona, eikä sadussakaan kerrota mitään, mikä viittaisi tähän. Hahmo on yksinäinen ja kuvataan kylmäksi ja etäiseksi, muttei pahaksi. Loppujen lopuksi työni tarkoitus ei ole ottaa kantaa sadun syvempään tarkoitukseen ja henkilöhahmoin, vaan hyödyntää Lumikuningattaren visuaalista imagoa.



3.3 Kaunis nainen ja kauneuden olemus



Puhuttaessa puettavasta korusta tai puettavanomaisesta koruobjektista, ensimmäinen ongelma suunnittelussa on se, mihin korun sijoittaa. Minkälainen objekti on ja jos sillä tahtoo korostaa tiettyä kehon kohtaa, mikä tuo kohta on? Tutkin asiaa katselemalla valokuvia ja taideteoksia, joissa aiheena oli naisvartalo, sekä piirtämällä elävää mallia. Alitajuisesti hain koko ajan sitä kaunista kohtaa naisen kehossa mihin korun sijoittaa.

Kautta historian naisen kehossa on keskivartalo ollut kaikkein kiistellyin ja katselluin alue. Puvuissa vyötäröä on nostettu ja laskettu, kiristetty ja löysätty, aluetta on peitetty ja paljastettu. Kasvojen lisäksi tuo alue on juuri se, joka kerää eniten katseita. Tämän ilmiön huomaa niin taiteessa kuin valokuvauksessa ja loppujen lopuksi, sehän on naisvartalon kurvikkain kohta. Muistan jopa elävän mallin piirustuksen tunnilta erään naispuoleisen kanssapiirtäjän maininnan siitä, että naisvartalon piirtäminen on hänestä paljon mielekkäämpää ja naisvartalo on hänestä kauniimpi kuin miehen, juuri tuon kaartuvuuden ja kurvien takia.

Niinpä tutkin asiaa lisää ja löysin ihmisen kehitystä, evoluutiota ja lisääntymisbiologiaa käsittelevästä kirjastakin aihetta käsittelevää tekstiä. Naisen ”torso” on se alue, joka kertoo naisen lisääntymiskyvystä ja hedelmällisyydestä eniten. Ihmiset huomaamattaan ja alitajuisesti käsittelevät näitä tietoja ja pitävät sen takia tuota aluetta ja varsinkin tiettyjä piirteitä, kuten kapeaa vyötäröä suhteessa lantioon (kurvikkuus) viehättävänä. Tammisalo kuvaa ilmiötä käyttämällä termiä WHR (waist-to-hip-ratio). *”Monissa tutkimuksissa on osoitettu, että sekä naaraan vyötärö-lantio-suhde (WHR) että naaraan ikä vaikuttavat siihen, miten haluttavana häntä pidetään.”* (Tammisalo, Rakkauden evoluutio, 2005 s. 286).

Vaikka nuo mittakriteerit eivät täytyisikään niin täydellisinä ja ihanteellisina kuin ihminen tahtoisi, silti naisella tuo alue on se, mitä eniten katsotaan kasvojen jälkeen.

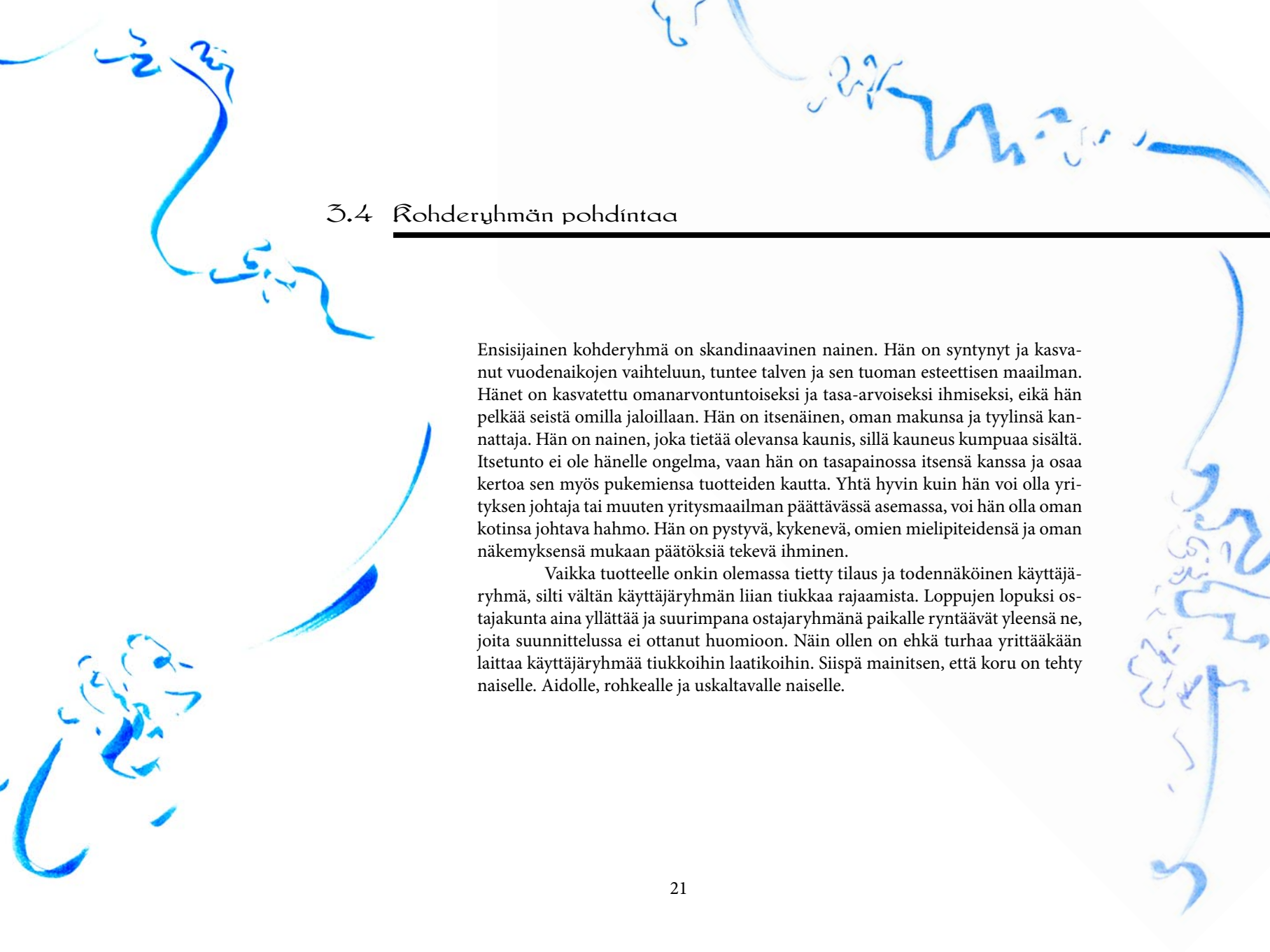
Tästä pääsemmekin ongelmaan; miten nainen itse käsittelee kehonsa ja mihin haluaa kiinnitettävän huomiota? Alue, jota käytän suunnittelun pohjana, on juuri se alue, jonka pukeminen kertoo naisen itsetunnosta. Toiset peittävät, toiset paljastavat sitä. Kun siis tekee korun käytettäväksi tälle alueelle, kuinka monen asiakkaan itsetunto kestää kantaa korua, joka vie katseet vartaloon? Loppujen lopuksi käyttäjäryhmässä korun kantaminen ei ole kiinni muodoista tai niiden täydellisyydestä, vaan naisen itsetunnosta ja siitä miten hän kantaa itsensä. Kuinka moni vartalokorun kantaja kohtaa vieraiden katseet tyyneenä eikä väistä niiden edessä? Kuinka moni nainen uskaltaisi pukea päälleen vartalokorun ja kohdata katsojan tyyneästi ja rauhallisesti todeten: Tässä minä olen?





Kaari Utrio käsittelee kirjoissaan Bella Donna ja Venus naiskauneutta kautta aikojen ja kuvaa aihetta näin: *"Kun kauneus on kaikkien saatavilla, on siitä tullut jokapäiväistä, arkista. Siksi vaatimuksia pitää lakkaamatta lisätä. Kauneusihanne muovautuu yhä omituisempaan suuntaan, sellaiseen muotoon, joka vain äärettömän harvalla on mahdollisuus saavuttaa."* (Utrio, Bella Donna, 2001. s. 20). 2000-luvun kaunottaren kriteeriksi Utrio kuvaisi persoonaa, mutta ehkä tämä ilmiö menee vieläkin pidemmälle. Oman aikamme media tulvii kauniiden ihmisten kuvia ja monilla ihmisillä on rahan ja kauneuskirurgian avulla kyky muuntaa itsensä yli-inhimillisen kauniiksi ulkokuoreksi. Vaikein ja halutuin asia on silti kaunis itsetunto. *"Elämänikäinen laihdutus- ja ruumiitaistelu on yksi osoitus siitä, miten mahdoton naisen on edelleenkin määrätä omasta ruumiistaan. Hän antaa vieraille, sekä miehille että naisille, oikeuden päättää minkälainen hänen ruumiinsa tulisi olla."* (Utrio, Bella Donna, 2001. s.111). Mikään kauneusleikkaus tai ulkonäön korjailu ei voi muuttaa ihmisen persoonaa, jos kyse on omasta itsetunnosta - itsetunnon ostaminen on mahdotonta. Niinpä siis nykypäivänä usein katseet kerää tyynen itsevarma, oman arvonsa tunteva ihminen. Kaunis ihminen on hän, joka kantaa itsensä arvokkuudella.





3.4 Kohderyhmän pohdintaa

Ensisijainen kohderyhmä on skandinaavinen nainen. Hän on syntynyt ja kasvanut vuodenaikojen vaihteluun, tuntee talven ja sen tuoman esteettisen maailman. Hänet on kasvatettu omanarvontuntoiseksi ja tasa-arvoiseksi ihmiseksi, eikä hän pelkää seistä omilla jaloillaan. Hän on itsenäinen, oman makunsa ja tyyliinsä kannattaja. Hän on nainen, joka tietää olevansa kaunis, sillä kauneus kumpuaa sisältä. Itsetunto ei ole hänelle ongelma, vaan hän on tasapainossa itsensä kanssa ja osaa kertoa sen myös pukemiensa tuotteiden kautta. Yhtä hyvin kuin hän voi olla yrityksen johtaja tai muuten yritysmaailman päättävässä asemassa, voi hän olla oman kotinsa johtava hahmo. Hän on pystyvä, kykenevä, omien mielipiteidensä ja oman näkemyksensä mukaan päätöksiä tekevä ihminen.

Vaikka tuotteelle onkin olemassa tietty tilaus ja todennäköinen käyttäjäryhmä, silti vältän käyttäjäryhmän liian tiukkaa rajaamista. Loppujen lopuksi ostajakunta aina yllättää ja suurimpana ostajaryhmänä paikalle ryntäävät yleensä ne, joita suunnittelussa ei ottanut huomioon. Näin ollen on ehkä turhaa yrittääkään laittaa käyttäjäryhmää tiukkoihin laatikoihin. Siispä mainitsen, että koru on tehty naiselle. Aidolle, rohkealle ja uskaltavalle naiselle.

3.5 Miksi vaate puetaan ja koru laitetaan kaulaan tai ranteeseen?



Puettavaa korua suunnitellessa mietin myös puettavuuden käsitettä. Miten me puemme asioita? Miksi vaate puetaan ja koru laitetaan kaulaan tai ranteeseen? Kielellisten termien käyttäminen usein kertoo myös jotain ajatuksesta asian takana ja pohtimalla näiden termien eroavaisuutta huomaa, miten idioottivarmoina korut usein tehdään. Vaate tai asuste puetaan, sen päälle asettelemiseen käytetään aikaa ja huomiota, sekä sitä myös huolletaan ja säilytetään eri tavalla. Korujen ollessa kyseessä useimmat ihmiset paiskovat ne korurasian pohjalle tai rasioihin sekaisin lojumaan ja niiden käyttämisestä on tehty äärimmäisen helppoa. Useimmiten korua on vaikea pukea väärin päin, tai yleensäkin vaikuttaa sen pukemiseen.

Katsellessa nykypäivän vaate- ja asustekulttuuria ja verratessa sitä koruihin joutuu väkisinkin pohtimaan aliarvioidaanko asiakkaita? Koru voisi olla puettavuudeltaan erilainen objekti. Myös korun voisi pukea eikä vain laittaa päälle. Sen sijoitteluun ja asetteluun voisi käyttää aikaa ja vaivaa. Jokainen asiakas tämän osaa tehdä, mutta koruista on tehty käytettävyydeltään niin helppoja, että niiden pukemista ei tarvitse miettiä.

Oman tuotteeni suunnittelisin sellaiseksi, että sen pukeminen ja asetteleminen on yksi osa valmistautumista juhliin. Suuri osa juhlatunnelmasta alkaa jo juhliin pukeutumisesta. Päälle laitettavien tuotteiden pukeminen on valmistautumisrituaali, jolla virittäydytään oikeaan mielentilaan. Näin ollen koru voisi olla samalla tavalla päälle aseteltava ja pohdittava elementti kuin vaate tai esimerkiksi juhlahuivi.

3.6 Vartalokoruja markkinoilla

Vartalokorujen kartoittaminen osoittautui yllättävän hankalaksi. Tiedon etsiminen aiheesta uhkasi loppua alkuunsa, kun aihetta käsittelevää kirjallisuutta ei löytynyt kuin menneiltä vuosikymmeniltä. Tästä voi vain päätellä, että vartalokorujen tuoteryhmä on melko tuntematon suurelle yleisölle ja tuotteita ei ole suuremmassa mittakaavassa. Tarkempi kaivaminen kuitenkin tuotti tuloksena erilaisia tekijöitä. Yksi kiinnostavimmista oli Marjorie Schick, jonka korut ovatkin jo enemmän veistoksia kuin käyttötuotteita. Schickin työt ovat hyvin iloisia, värikkäitä ja materiaalivalinnat rohkeita. Tyyliinsä kiinnostava oli myös Paco Rabanne, joka käyttää asuissaan metallia kudottavana ja tekstiilimäisenä materiaalina. Mielenkiintoisena lisänä löytyi myös Beyoncé Knowlesin levynkansi, jossa laulajalla on päällään korupaita.

Leimaavana tekijänä kaikille vartalokoruille kuitenkin tuntuu olevan, että koru määrittää asun. Vartalokoruja voi pitää vain yhdellä tapaa, ja puku on ostettava korun pariksi, korun ehdoilla. Onko tämän asetelman pakko olla näin? Korusta voisi tehdä myös muunneltavan tuotteen, jolloin sen kanssa voi käyttää myös erilaisia pukuja ja vaatteita.





Muotoa etsimässä

4.1 Lumen ja jään keskellä

4.2 Rorusta pukineeksi



4.1 Lumen ja jään keskellä

Luonnostelun linjat löytyivät helposti personoinnin myötä. Lumi, jää ja talven estetiikka nousivat korun yksityiskohtien lähteeksi. Suunnittelun punainen lanka löytyi valokuvaamalla, sekä tutkimalla erilaisia valokuvia. Kuvia katselemalla löysin luonnon muovaamista jääkappaleista ja hiukkasista kauniita muotoja. Esi-merkiksi lumihiihtaleiden muoto näyttää ensin symmetriseltä, mutta tarkemmin katsellessa huomaa niiden epäsäännöllisyyden. Tämä epäsäännöllisyys ja pienet poikkeamat tekevät niistä silmälle paljon viehättävämpiä, kuin täysin symmetrinen muoto voisi olla. Erilaisten jäämuodostelmien vapaa rytmi, kahlitsemattomuus ja rikkoutuneet muodot ovat villeydessään kauniita.



Muodot näyttävät hyvin sattumanvaraisilta ja tuntuu, että kappaleet voivat kadota olemattomiin hetken päästä. Ja niinhän yleensä käykin. Suurin viehätys jään muodoissa on juuri tuo sattumanvaraisuuden tuntu. Kuviot ovat hyvin orgaanisia ja eläviä, materiaali on järjestynyt kauniiksi muodoiksi ja kuvioiksi ilman että mikään muoto näyttää tehdyttä.

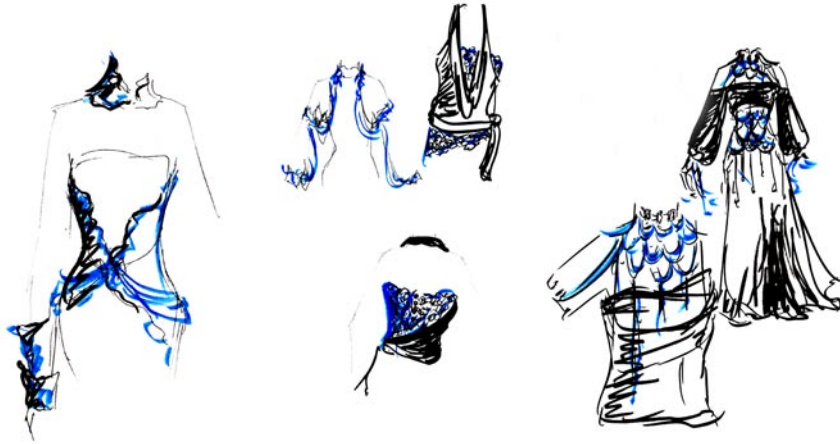


Niinpä ensimmäisten materiaalikokeilujen pohjana lähdin käyttämään talviteemaa ja tein kokeiluja akryylista ja hopeasta. Hopeaan sai kauniin jäämäisen tunnun pintaa sulattamalla ja toisaalta myös typpihapolla syövyttämällä. Näitä kahta keinoa ajattelin testaamisen jälkeen hyödyntää prototyyppissä, sillä kokeilemistani keinoista ne välittivät parhaiten valokuvien vaikutelman. Akryylikokeilut toivat myös kauniin pinnan ja kuvion, mutta materiaalista jäi silti uupumaan tietty arvokkuuden tuntu, jonka teema vaatii. Lisäksi akryyli naarmuuntuu helposti ja kerää rasvaa ja likaa. Näin ollen totesin akryylin sopivan esimerkiksi tuotteen rasiaan, mutta ei itse koruun. Myös emalointi hopeisille koepaloille tuotti pettymyksen, sillä vaikka transparentti emali olisi väriltään ja tunnultaan

sopinut kauniisti koruun, ei lasipinta silti päästänyt pieniä pinnanvaihteluita ja kuvioita näkymään tarpeeksi läpi, jotta sen käyttäminen olisi ollut perusteltua. Pikemminkin emali kuoletti sulatetun pinnan kuviot ja muutokset niin, ettei niitä näkynyt enää laisinkaan.

Näin ollen päädyin käyttämään työssä päämateriaalina hopeaa. Hopean väri ja pinta tukevatkin talviteeman visuaalista puolta. Vaikka pohdin aluksi käyttäväni työhöni muitakin materiaaleja kuten erilaisia kiviä, totesin niiden olevan liikaa. Lopullisen muodon ja tuotteen kauneuden pitäisi löytyä hienovaraisemmista muutoksista, pinnan ja muotojen asettelusta ja rytmistä. Lisäksi päätöstäni tuki hopean pitkäikäisyys, sillä tarkoituksena on kuitenkin tehdä tuote, jolla on pitkä käyttöikä.

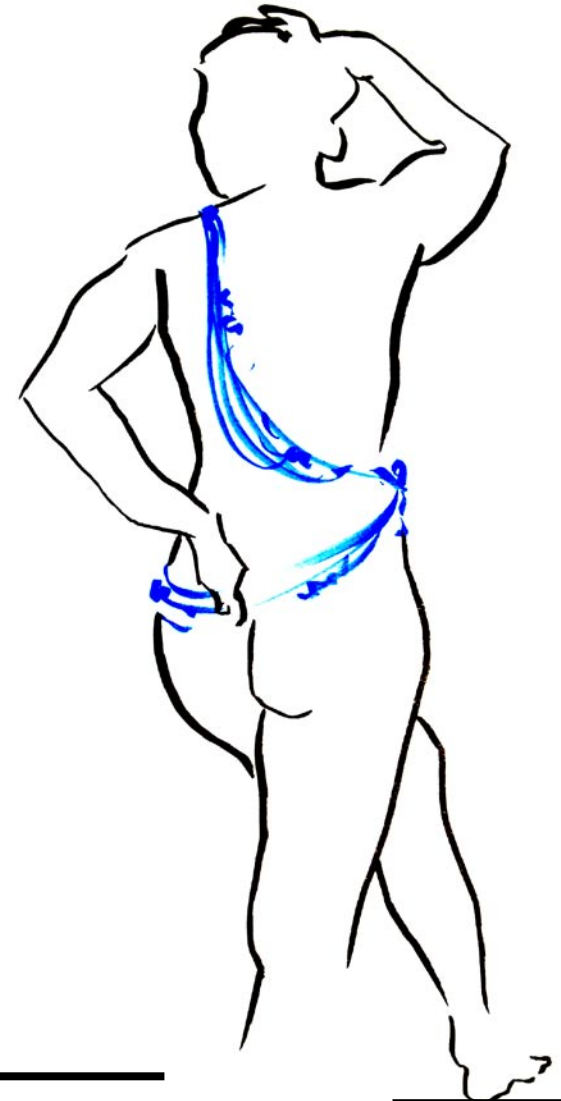




4.2 Korusta pukineeksi

Luonnosteluvaiheen alkaessa hain keinoa tuoda piirustuksiin elävyyttä. Tahdoin luonnoksienkin jollain tapaa kuvastavan tuotteen liikkuvuutta, mukautuvuutta ja laskeutuvuutta. Hetken asiaa mietittyäni huomasin croquis-piirrosten olevan erinomainen luonnostelun pohja. Ihmishahmon päälle piirrettynä korun asettuminen keholle on paljon selkeämpää ja päätin käyttää näitä croquis-luonnoksia pohjana korun suuntaviivoja hakiessa.

Luonnoksia ja ideoita selatessani analysoin kohderyhmän ja persoonan vaikutusta työhön. Vaikka ajatukset äärimmäisyyksiin menevään leikkimiseen ja ilotteluun korun olemuksen kanssa olisivat hyvin herkullisia, on pakko olla selektiivinen ja pysyä käyttäjäryhmän ja persoonoinnin määrittelyssä rajoissa. Näin ollen luonnoksista nousi esiin työ, missä yksi ketjuryhmä kulki lanteilla ja toinen olan yli, yhdistyen lanteilla olevaan ketjuryhmään suuremman elementin avulla.





Luonnoksen linjoissa yhdistyy monenlainen symboliikka. Lanteiden yli menevästä linjasta tulee mieleen linnanrouvan valtasymboli, chatelaine, joka alkuperäisellä merkityksellään kertoi kuka oli talon valtiatar ja ylin päättävä taho. Olan yli kulkeva nauha taas on tuttu symboli kuninkaallisilta, pormestareita ja misseiltä. Yleensä nauha on merkinä asemasta ja vallasta, korkeammasta sosiaalisesta statuksesta. Myös soturit ja taistelijat kantavat aseistustaan (miekkavyö, panosvyö) hihnoilla vastaavissa paikoissa, lanteilla ja olan yli vyötettynä. Nämä kaksi linjaa siis edustavat valtaa ja voimaa. Yhdistettynä ne vielä johdattavat visuaalisina linjoina katsetta korun keskuselementtiin. Nämä seikat johdattavat ajatuksen korun asemaan sosiaalisen aseman symbolina. Lisäksi käyttämällä näitä linjoja katseen johdattajina tulee parhaiten esille alue, jota oli tarkoitus käyttää korun käyttöalueena. Tästä luonnoksesta löytyivät siis työn suuntaviivat ja katseenjohdattajat.

Muotoa tarkemmin tutkiessa ja kokeillessa huomasin sen monikäyttöisyyden. Kun ketjut mitoitetaan tarkemmin, on korun muunteleminen ja käyttöalueen sekä -tavan vaihto helppoa. Näin korusta tulee todella asusteenomainen. Näyttäessäni luonnoksia muille ihmisille, sain yhtenä kommenttina kuulla korun olevan ”pukine”. Mielestäni tämä sana kuvaa hyvin mielikuvaa, jonka tahdoin koruun tuoda. Se ei ole mielikuvaltaan koru, ei asuste, ei vaate - vaan puettava objekti.

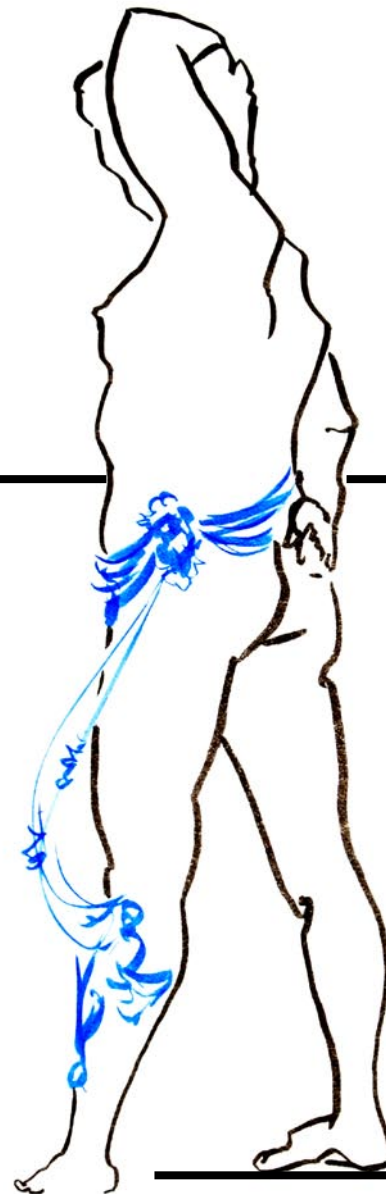




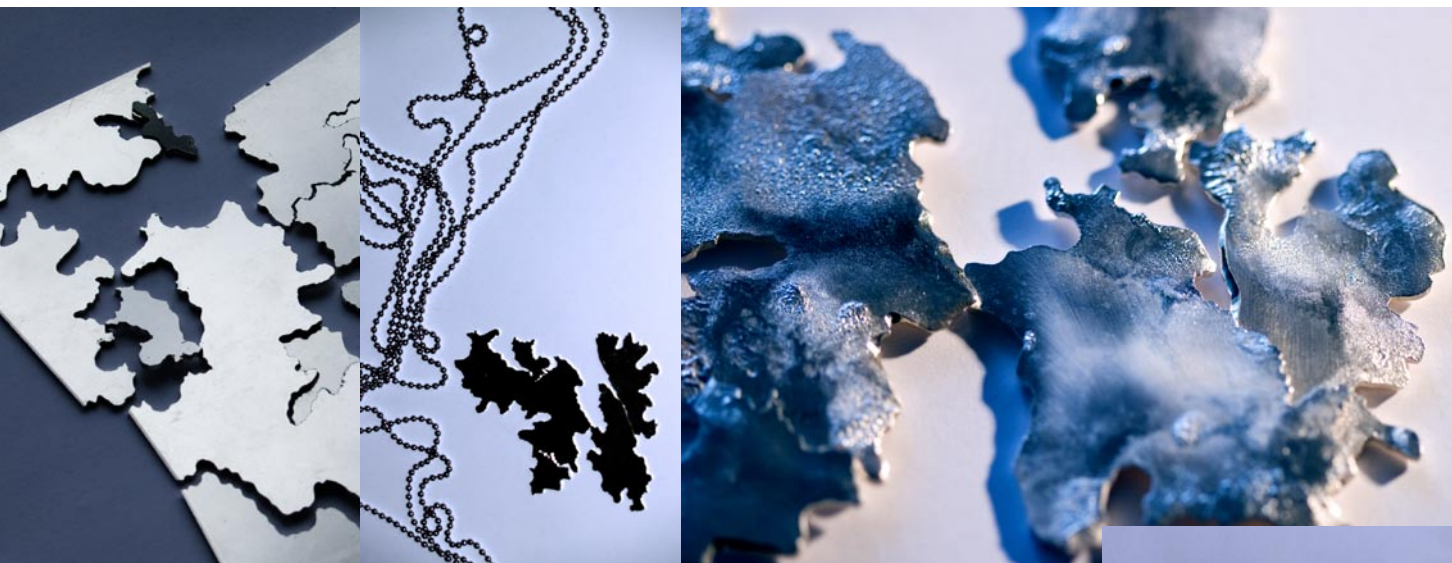
Tällaisessa muunneltavassa korussa vahvistuu ajatus sen käyttämisestä asusteenomaisesti erilaisten vaatteiden kanssa. Eri tavoin käytettynä korun voi yhdistää erilaisten juhlapukujen kanssa ja toisena päivänä jopa farkkujen pariin. Sitä voi pitää kokonaan lanteilla ja korostamassa jalkoja, tai keskikehon elementtinä, mutta halutessaan korun voi kietoa kokonaan kaulaankin

ja pitää sitä vain kaulakoruna. Varsinkin nykypäivän juhlapukeutumisessa ja klubikulttuurissa muunneltavuus monenlaiseen asuun on tärkeää. Tyly tosiasia on, että farkuista on tullut muotivaate myös juhliin ja farkut jalassa mennään paikkaan kuin paikkaan. Ehkä niitä voisi siis vielä tehdä juhlavammaksi tämän tyyppisellä korulla?

Muunneltavuudessa löytyy myös se hyvä puoli, että korun kantaja voi sijoittaa sen haluamaansa kohtaan kehollaan. Sillä soi korostaa kauniita kohtia ja viedä huomion niihin. Ja tarvittaessa siis viedä huomion pois niistä ”huonommista puolista”. Näin ollen korua voi pitää myös itsetunnon kohottajana ja huomionherättäjänä.







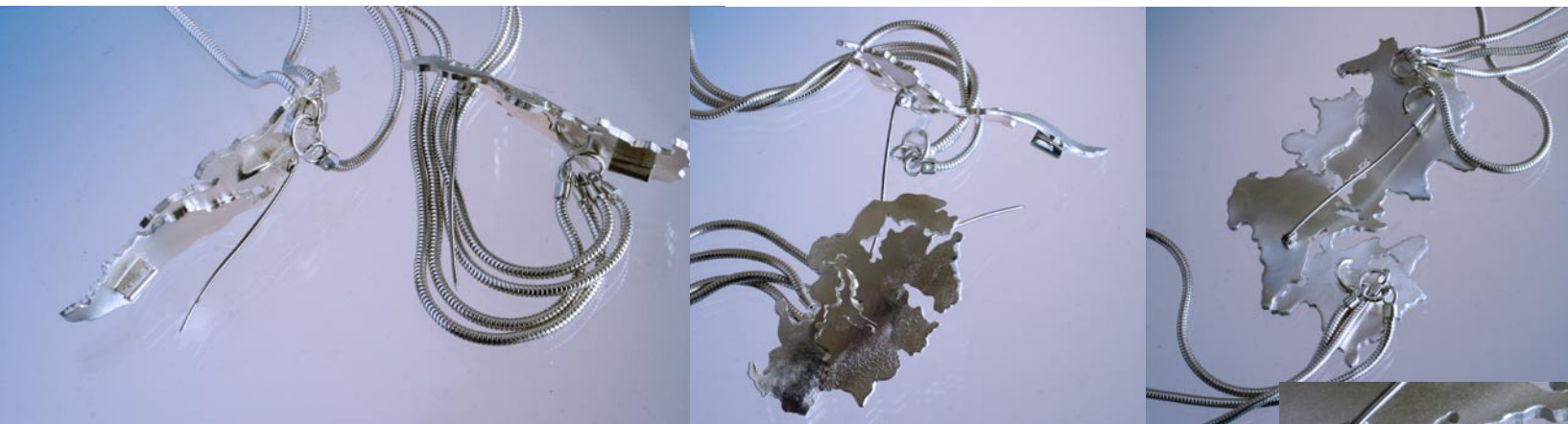
Teknisen toteutuksen näköt





Yhtenä osa-alueena aloin tutkimaan myös tarrapintaisen silikonin (ihoon liimattavat rintaliivit, sukkien reunat) käyttömahdollisuuksia korutuotannossa. Ajatuksena oli silikonin hyödyntäminen elementtien takapinnalla niin, että tuotteen voisi kiinnittää tahtoessaan suoraan iholle. Ajatus siitä, että kaulakorunkin voisi ”liimata” suoraan kaulaan siihen kohti mihin tahtoo, on herkullinen. Korun käyttö kehoa korostavina elementteinä olisi tehokkaampaa, kun kiinnitys olisi suoraan iholle vaatteiden salliessa tällaisen kiinnityksen. Koruista saisi suorastaan painovoimaa uhmaavia, iholle kasvaneita elementtejä.

Valitettavasti kuitenkin opinnäytetyön ajan puitteissa ei sopivaa materiaalia löytynyt, sillä laadultaan sopivasta silikonista valmistetut tuotteet tehdään pääosin Aasiassa ja valmistajia ei Suomesta löytynyt. Aion kuitenkin hyödyntää ajatusta myöhemmin ja pitää silmäni auki sopivan materiaalin varalta. Sain myös suositteluja käydä Milanon materiaalikirjastossa selaamassa vaihtoehtomateriaaleja myöhempiä käyttöä ajatellen ja tätä neuvoa aion vielä toteuttaakin. Tähän tuotteeseen laitan viitteenä korvikemateriaalin, jota ei kuitenkaan varsinaisessa tuotteessa voi käyttää puuttuvien tuotetietojen ja silikonin liiallisen haurauden vuoksi. Kuitenkin on kyse tuotekonseptista, ideasta ja sen toteutuskelpoisuudesta, eikä välttämättä täysin markkinointivalmiista tuotteesta.



Kokeiluvaiheen edetessä korun lopulliseksi muodoksi hahmotui yhdistelmä hopeaketjua, hopeaelementtejä ja saranointiin silikoninauhaa. Mietin, miten hopeasta saisi parhaiten tekstiilimäisen elementin ja lopulta totesin pyöreän vahvan ketjun toimivan tuotteessa hyvin. Näin koruun sai myös muunneltavuutta ja ketjun kaunis laskeutuvuus antaa vaatemaisten tunteen. Keskelle tulevat elementit oli toteutettava levyistä, sillä pintakäsittelyistä päätin käyttää sulattamista jäämäisen pinnan aikaan saamiseksi. Lopuksi ketjut ja elementit yhdistetään vaatesilikonista valmistetuilla välipaloilla, jotka elävät ja liikkuvat mukana estäen ketjuja venymästä ja tuovat käyttöön mukavuutta. Jotta korua on mahdollista käyttää sekä vaateen kanssa että iholla, on takapinnalla neulamekanismi, johon tarpeen tullen voi kiinnittää tarrasilikonipalan taustoineen.



Revätjää











Deilin edessä

Deilin edessä

Muistan jonkun joskus sanoneen, että mitä suunnitellumpi tuote on, sitä enemmän se sisältää sekä tietoisia että alitajuisia viestejä. Näin valmista tuotetta miettiessä muistan tuon lauseen hyvin ja voin olla samaa mieltä. Tässä tuotteessa huomaan oman työni kehityskaaren kulkeneen ympyrän ja ehkä samalla olen sulkenut osan historiaani paperille. Silti en voi mennä sanomaan että työ olisi ollut helppo, tai välillä edes kovin riemullinenkaan tehdä. Siitäkin huolimatta että aihe innosti itseäni ja koin tuotteen omakseni.

Oman muotoiluprosessini kulkemisesta eteenpäin olen pohtinut ja miettinyt joka projektin yhteydessä ja tässä tulen samaan tulokseen kuin ennenkin. Työskentelijänä ja tekijänä suurin osa työstäni tapahtuu alitajunnassa ja osiossa mitä nimitetään intuitioksi. Kun pääasiallisena työskentelymetodinä on pohdiskelu ja kuvallinen ajattelu, erilaisten mallien ja ratkaisuiden kuvallinen visualisoiminen (hyväksyminen ja hylkääminen) ainoastaan oman päänsä sisällä, tulee prosessin kuvaamisesta ja työn kehittymisen kuvaamisesta äärimmäisen vaikeaa. On vain tieto korvien välissä siitä mikä toimii ja mikä ei, sillä alitajunnan käsittely tällä alueella on hyvin nopeatempoista ja sitä on vaikea kuvata. Usein huomaan työmetodinani olevan sen, että lähden käsittelemään aihetta ja päädyn lopuksi tekemään valmiin tuotteen. Silti tuote on läpikäynyt monta kehittälyvaihetta jo ennen kuin tartun sahaan ja vasaraan.

Loppujen lopuksi kiinnostuin luovasta prosessista aiheena niin paljon, että kaivoin aihetta käsittelevää kirjallisuutta. Juha Hakalan Luova Prosessi Tieteessä selvensi minulle paljon omaa työskentelyäni ja turhautumistani. Sain huomata etten ole ainoa luovaa työtä tekevä joka toimii pitkälti intuition varassa. Ilmiö oli jopa yllättävän yleinen ja yleisesti tunnustettu luovien ajattelijoiden työmetodi. Hakala on kirjassaan lainannut lausahduksen 1986 Fysiikan Nobelistin Gred Binningin puheesta. ”*Otaksuisin, että intuitio on jotakin sellaista, millä ei ole mitään tekemistä loogisen ajattelun kanssa. Se on jotain, mikä sijaitsee alitajunnassa. Ja otaksun että alitajunta on paljon älykkäämpi kuin tietoinen looginen ajattelu. Tässä mielessä luotan siihen erittäin vahvasti*” (Luova prosessi tieteessä, s. 220).

Itse korun tekemisessä koen onnistuneeni. Työ on sitä mitä sen pitikin olla, ja hakemani vaikutteet näkyvät korussa. Koru on puettava, muunneltava ja asusteenomainen, sen pinnasta ja hahmosta tulevat mieleen jäämuodostelmat. Korun erilaiset käyttötavat mahdollistavat vartalon korostamisen ja veistosmaisen ilmeen. Korun osat on valettavissa, jolloin sarjavalmistus on mahdollista ja nopeaa. Paloja voi myös käyttää erilaisten korujen tekemiseen ja muotoa muuttaa tarpeen tullen. Näin ollen päättän työni hyvillä mielin ja jatkokehitystäkin on luvassa.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Cummins, Genevieve & Taunton, Nerylla. 1994. Chatelaines. Aberdeen: Antique Collectors' Club.

Hakala, Juha T. 2002. Luova prosessi tieteessä. Tampere: Tammerpaino.

Korhonen, Anu. 2005. Silmän ilot. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy

Morgan, Elaine. 1973. Naisen esihistoria. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otavan laakapaino.

Morris, Desmond. 1967. Alaston apina. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otavan painolaitokset, 1980

Nykänen, Anna-Stina. 2005. Parhaat puoleni. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy

Rudolf Koivun satuja ja tarinoita. 1992. Porvoo: WSOY

Selin, Jaakko. 1997. Kiinalaiset jalat. Keuruu: Otavan Kirjapaino.

Tammisalo, Osmo. 2005. Rakkauden evoluutio. Helsinki: Hakapaino.

Utrio, Kaari. 2001. Bella Donna. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy

Utrio, Kaari. 1985. Venus. Helsinki: Painokaari Oy.

Willcox, Donald. 1974. Body jewellery. Lontoo: Sir Isaac Pitman and Sons Ltd.

Opinnäytetyöt

Arminen, Tiina. 2006. Korupuku, korun ja vaatteiden yhdistelmä. Lahden Ammattikorkeakoulu, Muotoiluinstituutti. Koru- ja hopeamuotoilu.

Stenvall, Johanna. 2006. Vahva olkapää ja lyyrinen takapuoli-kaksi korua suomalaisen naisen vartalolle. Lahden Ammattikorkeakoulu, Muotoiluinstituutti. Koru- ja hopeamuotoilu.

Ruvalliset lähteet, esiintymisjärjestyksessä

s. 8

Musta puku Elie Saabin syksyn 2007 Couture-kokoelmasta. Kuva poimittu 13.3.2008.

<<http://staticblog.hi-pi.com/gisblogMnt-se-fashionblogg/juliae/images/gd/1184179048.jpg>>

Vyö. Kuva poimittu 27.4. 2008.

<www.thebudgetfashionista.com/images/black%20belt%20forever%2021.jpg>

Leg Avenuen säärystimet. Kuva poimittu 9.10.2007.

<www.boutique-loulou.com>

s.14

Dinka-heimon "korsetti", jota mies pitää avioitumiseen asti.

Kuva poimittu 12.11.2007.

<http://bp1.blogger.com/_JF8UtJK3aog/Reo6mwfWXQI/AAAAAAAAAac/Z-RbAWGK1Us/s1600-h/dinka+2.jpg>

s.15

Afrikkalaista arpikoristelua, heimomerkintä.

Kuva poimittu 27.4. 2008

<www.ezakwantu.com/Scarification%20Face%2002.jpg>

s.16

Rudolf Koivun kuvitusta Lumikuningtas-satuun.

Rudolf Koivun satuja ja tarinoita. 1992. Porvoo: WSOY.

s.17

Lumihiutalevalokuvat. Kuvat poimittu 8.2.2008.

<<http://www.its.caltech.edu/>>

Mainosmateriaalia elokuvasta The Lion, the Witch and the Wardrobe, Walt Disney Company, Buena Vista Pictures 2005.

Kuvat poimittu 11.11.2007.

<<http://vjmorton.files.wordpress.com/2007/12/witch1.jpg>>

<<http://www.flickr.com/photos/fence/73176363/sizes/l/>>

s.18

Horst P. Horst, Mainboucher Corset, 1939.

s.19

Giorgio Mariani, Quite.

Giorgio Mariani , Nude II.

s.20

Man Ray, Le Violon d'Ingres, 1924.

Giorgio Mariani, Nude Silhouette.

s.22

Belinda Durrant, Lead Corset. Kuva poimittu 22.4.2008.

<www.dailyinfo.co.uk/reviews/feature/1169/Snared/>

s.23

Beyonce Knowlesin levyn kansi. Kuvat poimittu 24.4.2008.

<<http://img119.imageshack.us/img119/539/beyonceknowlesdangerous5.jpg>>

<http://img.tesco.com/pi/entertainment/CD/LB/498341_CD_L_B.jpg>

Maria Menounosin juhlagalmouria Oscargaalassa 2004.

Kuva poimittu 24.4.2008.

<www.rosyblue.com/html/newsroom_mediaEvents.html?id=18>

s.24

Marjorien Schickin koruja. Kuvat poimittu 24.4.2008.

<www.pittstate.edu/art/marjo.html>

Paco Rabannen korupuku. Kuva poimittu 24.4.2008.

<www.eikongraphia.com/wordpress/wp-content/05_paco_rabanne.jpg>

Elie Saabin puku syksyn 2007 Couture-kokoelmasta.

Kuva poimittu 24.4.2008.

<www.telegraph.co.uk/fashion/graphics/2007/07/05/elie/e4.jpg>

Muut kuvat ja piirrookset

Rati Dainikainen

